

posrednika i žrtvi. To je važna strana stereotipnog i iskrivljenog odjeka debate u javnosti i njenog simboličkog poretka. Die Zeit je čak kancelara Šredera optužio da prikazuje nemačku industriju kao nedužnog progonjenog subjekta.

Aktuelnost odšteta je svakako dala poseban ton Valzer debati. Nije po sredi bila globalna kritika nemačkog krupnog kapitala, niti ponovno oživljavanje nacionalne sramote, niti upiranje prstom na običnog Nemca kao dobrovoljnog ubicu. Javna rasprava oko materijalnog obeštećenja prinudnih radnika za vreme rata obeležila je novu fazu političke rasprave oko sećanja na fašizam. Reč je o obeštećenju ne samo Jevreja, nego svih prinudnih radnika za vreme nacizma. Vigel je podsetio da Valzerov govor pada u trenutku pojačanih zahteva za odštetom nemačkih robovskih radnika od nemačkog kapitalizma (Wiegel 2000). Nemački kapital je pod pritiskom najkonkretnijih zahteva za obeštećenjem, a rasprava o holokaustu stekla je materijalnu komponentu (jaču nego u vremenu najčešćih rasprava o odnosu krupnog kapitala i nacizma). To je praktični smisao Valzerovog upozorenja "o instrumentalizaciji naše sramote radi aktuelnih ciljeva", "pretećoj rutini" zbog čega moramo okončati sa "moralnom toljagom nacističke prošlosti". Rensman je skrenuo pažnju na sekundarni antisemitizam kao odbranu od sećanja: danas Jevreji u društvenoj podsvesti predstavljaju sećanje na potisnuto delo – holokaust kao posledicu Valzer debate. (Rensmann 2001). U Nemačkoj se na Jevreje preusmerava neželjena istorija zločina, koja se od 1945. tendenciozno menja u jevrejsku istoriju koju treba odvojiti od nemačke kolektivne prošlosti. Jevreji važe za spoljašnju instancu savesti, lažno otelovljenje prigovora o krivici koje ne samo što ugožava kolektivni narcizam i nacionalni ponos već traži i konkretnu odštetu (Rensmann 2001). To je novi antisemitski stereotip kao izraz nesvesne težnje za "spasenjem" nacije od istorijske krivice i odgovornosti. Rašireno uverenje da Jevreji preko holokausta materijalno eksploatišu Nemce jeste osnova sekundarnog antisemitizma.

Iz materijalnih, a ne moralnih razloga nemački kapital nije zainteresovan za suočavanje sa vlastitom prošlošću: firma BASF ne želi da se zna da je bila član IG koncerna koji su saveznici ukinuli posle rata kao zločinačku kompaniju, u kojoj su radnici za vreme rata živeli prosečno 3 meseca. Krupni kapital još uvek se sa žaljenjem seća rentabilne 1944. godine u kojoj je raspolagao trećinom bespravne prinudne radne snage i stvarao ogromne profite. Krajem 20. veka kapitalisti su ugroženi zahtevima za naknadu koji postavljaju bivši zarobljenici. Zato kapitalu odgovara Valzerov govor. Nije bez razloga berlinski Junge Welt čak opomenuo da Valzera nije trebalo kritikovati jer on nije odgovoran za holokaust, već je to kapital.

Uz sve rečeno, nemačkom kapitalu godi oživljeni antisemitizam da bi potisnuo "perfidnu SAD mafiju" (Brym 1999). Dok SAD zadržavaju vojnu nadmoć, napreduje nemački kapital koji je četiri puta moćniji od francuskog. Nemačka se odvaja i konkuriše SAD, a u službi ove politike jeste i antisemitizam. Na drugoj strani savremena nemačka levica je najžešći kritičar nastojanja da Nemačka postane svetska sila. Antisemitizam je funkcionalan u potiskivanju SAD, jer se svuda jevrejstvo nekritički izjednačava sa SAD. Valzer je aktivirao antisemitizam, a postoji opasnost da dozirani antisemitizam aktivira neonacizam. Iako je Valzer hteo da dozirani antisemitizam ponovo učini salonskim, latentna funkcija njegovog nastupa je složenija (Brym 1999). Berlinskoj republici je rasterećena prošlost neophodnija nego ikada ranije. Valzer je protagonist nove politike sa prošlošću, u kojoj Nemci žele ponovo da budu gospodari u kući vlastite istorije. Der Spiegel je patron Valzera (Claussen 1999). Gledišta Valzera i Donanija ne moraju biti antisemitska, oni se igraju sa antisemitizmom, što je još